

Nuodėmklausių palikimas slegia „Linavą“

Paviešinus kai kuriuos vežėjų asociacijos „Linava“ dokumentus aiškėja, kaip organizacijoje galėjo būti dangstomi asociacijai skolingi ir TIR pažeidimų Rusijos muitinėje padarę vežėjai.

Jolita Žvirblytė
jzvirblyte@diena.lt

Bumerangas sugrįžo

Rusijos platybėse dingę vilkikai su krovinių, už kuriuos atsakyti per garantinę TIR grandinę dabar tenka „Linavai“, vėl prisiminti išaiškėjus skandaliniais faktams apie prasižengėlių dangstymą. Vežėjus siutina tai, kad buvęs TIR sistemos ir asociacijos „Linava“ sekretoriato vadovas Valdas Gilys galbūt nuo vežėjų nuslėpė kai kurių asociacijos narių TIR pažeidimus dėl nepristatytų ar prarastų krovinių. Ženevoje įsikūrusios tarptautinės vežėjų sąjungos IRU pateikta sąskaita už susikaupusias skolas – sprendimas šalies vežėjams pabranginti TIR knygeles.

Nuo vežėjų slėpti faktai ir vykdyta finansinė veikla šiandien vežėjų asociacijai duoda labai blogų vaisių.

Pasak asociacijos „Linava“ prezidento Algimanto Kondrusevičiaus, iš viso per V.Gilio vadovavimo metus TIR sistemai IRU susikaupė 3 mln. litų Šveicarijos frankų (apie 8,6 mln. litų) suma. „Apie tai jis nei manęs, nei prezidento narių neinformavo, o vežėjams dėstė, kad TIR sistemoje viskas gerai“, – sakė A.Kondrusevičius.

Apie šias skolas „Linavos“ prezidentas sužinojo tik pernai lapk-

ritį generalinėje IRU asamblėjoje iš atsakingų šios organizacijos pareigūnų.

Pirmieji veiksmai, kurių ėmėsi prezidentas, – nušalino V.Gilį nuo pareigų, skolą IRU sumažino 1 mln. Šveicarijos frankų (2,87 mln. litų) ir susitarė dėl likusios skolos gražinimo.

Kaltinimus atremia

Buvęs ilgametis asociacijos generalinis sekretorius V.Gilys sako, kad galėtų visus šiuos kaltinimus paneigti, jeigu turėtų galimybę prieiti prie asociacijos dokumentų.

„Mane kaltina visais įmanomais būdais, nes manęs asociacijoje jau nėra. Šių kaltinimų net negaliu patikrinti, nes negaliu prieiti prie dokumentų, – sakė jis. – Šios skolos, kurios yra dabar susidariusios tarptautinei vežėjų sąjungai IRU, yra susidariusios dėl praudimo bendrovės pakeitimo. Iki mane išvarant iš darbo „Linava“ sąjungai IRU nieko nebuvo skolinga.“

Jo žiniomis, skola IRU susidarė „Linavai“ perėjus iš vienos Rusijos draudimo bendrovės į kitą. O esą IRU skolas administruoja labai griežtai ir, jeigu yra kokių nors neįgyvendintų įsipareigojimų, pirmiausia stabdomas TIR knygelė išdavimas.

Pasak jo, sunkmečiu „Linava“ buvo priversta spręsti savo vidines finansines problemas, gražinti susikaupusias vežėjų skolas „Linavos servisui“, apie kurias prezidentas taip pat žinojo.

„Nors kai kurie prezidento nariai atsistatydino, milijoninės skolos liko. Apie skolas, kurios siekė apie 7 mln. litų, žinojau ir aš, ir prezidentas. Aš vykdžiau, o valdžia

■ Skilo: tarp ilgamečių kolegų asociacijos „Linava“ prezidento A.Kondrusevičiaus (dešinėje) ir atstatyinto generalinio sekretoriaus V.Gilio kibirkštį įžiebė ilgus metus slėptos vežėjų skolos. Andriaus Ufarto (BFL) nuotr.

buvo prezidentas. Kaip jie pasakė, taip ir buvo daroma. Kai paskelbiau skolininkus ir pretendavau į prezidentus, mane iškart nušalino nuo darbų ir apkaltino tuo, ko nepadariau. Aš neįėjau visos savo kaltės, kad ką nors slėpiau, ko nors nedariau. Yra prezidentas, kuris pagal įstatus kolegialiai atsako“, – tikino V.Gilys.

Skolininkai siekia postų

Tačiau transporto naujienų portale „CargoNews“ paviešintuose „Linavos“ dokumentuose aiškiai matyti, kad ilgametis asociacijos generalinis sekretorius V.Gilys, kurio žinioje buvo visa vykdomoji asociacijos veikla ir TIR sistemos priežiūra, laiku nesiėmė priemonių skoloms atgauti.

Asociacijai skolingi dešimtys vežėjų, vienas ilgamečių skolininkų – asociacijos judėjimo „Už skaidrumą Linavoje“ lyderis ir kandidatas į asociacijos prezidentus Erlandas Mikėnas. Jo buvusi įmonė „Vedauta“ 1996–1997 m. Rusijos muitinės net tris kartus pažymėta dėl TIR pažeidimų, kad nepristatytų krovinių. O uždarus „Vedautą“ po kelerių metų, 1999 m., juoduosiuose sąrašuose dėl tų pačių pažeidimų atsidūrė ir kita jo įmonė – „Vedautos autotransportas“. „Linavos“ sekretoriato duomenimis, dėl šio asmens vadovaujama įmonių pažeidimų asociacija patyrė apie 100 tūkst. litų nuostolių, jie lig šiol neatlyginti.

Pasak asociacijos prezidento A.Kondrusevičiaus, išieškant skolas veiksmai turi imtis sekretoriatas, tačiau ši E.Mikėno skola kaba jau 15 metų ir jos niekas niekada net nebando išieškoti. Esą tokių įmonių skolininkų yra daug, tačiau vienos bankrutavusios, dėl kitų kreipimosi į teismą yra suėjęs senaties terminas.

Politinis aspektas

Šiuos kaltinimus bendrovės „Vedautos autotransportas“ vadovas E.Mikėnas neigia ir sako, kad jo vadovaujama įmonė į juoduosius sąrašus pateko ne dėl TIR konvencijos pažeidimų.

„Į minėtus sąrašus „Vedautos autotransportas“ pateko kaip ir daugelis įmonių, nes užsakovai netinkamai įformino dokumentus. Rusija – tokia šalis. Taigi pašalinti įmonė iš TIR sistemos nebuvo pagrindo. Bendravau tiesiogiai su Rusijos muitine ir sumokėjau baudas dėl pažeidimų. Jei pateikiant tokius faktus norima sieti mane su V.Gilium, dar kartą noriu aiškiai pabrėžti: jokių sąsajų su juo neturiu ir niekada neturėjau. Tai, kad aš su juo siejamas, – bandymas susilpninti mano, kaip kandidato, pozicijas, nuteikti vežėjus, kad aš, jei būčiau išrinktas prezidentu, V.Gilį skirčiau generaliniu sekretoriumi. Nesu naivus, tai padaręs būčiau politinis lavonas“, – teigė jis.

Pasak A.Kondrusevičiaus, buvęs TIR sistemos vadovas savo atsakomybę bando nuplauti tuo, kad pagal asociacijos įstatus visą atsakomybę neša aukščiausia valdžia – prezidentas ir prezidentas. Tačiau pagal įstatus prezidentas asociacijoje negali pasirašinėti finansinių dokumentų ir neadministruoja TIR sistemos – tai politinis atstovaujamas vežėjų valdymo organas. Atrodo, kad ilgus metus samdomo darbuotojo, sekretoriato vadovo V.Gilio, nuo vežėjų slėpti faktai ir vykdyta finansinė veikla šiandien vežėjų asociacijai duoda labai blogų vaisių.

Rinkimų maratonas tęsiasi

Šį trečiadienį vežėjai vėl rinksis asociacijos „Linava“ XXII pakartotiniame kongrese, kurio darbotvarkėje įrašyti prezidento, prezidento ir revizijos komisijos narių rinkimai vėl gali įvykti.

Ilgiau kaip metus lauktas Lietuvos vežėjų asociacijos XXII rinkimų kongresas gegužės 27 d. neįvyko, nes į jį susirinko tik 310 vežėjų. Nesusidarius kvorumui, rinkti asociacijos prez-

dentą ir prezidento narius vežėjai neturėjo teisės.

Skundų dėl pirmojo Vilniaus regioninio susirinkimo neatsiėmę judėjimo „Už skaidrumą Linavoje“ aktyvistai ir keli asociacijos „Linava“ nariai, apskundę teismui rinkimų organizavimo procedūras, suspendavo valdžios rinkimus asociacijoje. „Linava“ negali rengti rinkimų kongreso, kol baigsis teismu procesai.

Vežėjų kulturuose kalbama, kad taip dabartinės valdžios opozicija bando tempti laiką ir laukia rudenį jau oficialiai galėsiančio asociacijos prezidentus balotiruoti V.Gilio. Jis įsigijo įmonės „Minitrans“ akcijų ir tapo vežėju, asociacijos nariu. Paklaustas apie šiuos ketinimus V.Gilys kategoriškai atžė: „Prezidentus nesiveržiu ir rinkimuose nedalyvausiu, todėl A.Kondrusevičius gali miegoti ramiai.“

